

Fırsatlar Sunar

İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

2

Konu Başlıkları

- İş Sağlığı ve Güvenliği
- İş Sağlığı Ve Güvenliği Mevzuatı
- 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
  - Birinci Bölüm: Amaç, Kapsam ve Tanımlar
  - İkinci Bölüm: İşveren ile Çalışanların Görev, Yetki ve Yükümlülükleri
  - Üçüncü Bölüm: Konsey, Kurul ve Koordinasyon
  - Dördüncü Bölüm : Teftiş ve İdari Yaptırımlar
  - Beşinci Bölüm: Çeşitli ve Geçici Hükümler
- Kaynakça

İş Sağlığı ve Güvenliği

İşin yapılması sırasında çeşitli nedenlerden kaynaklanan sağlığı ve güvenliğe zarar verebilecek koşullardan korunmak amacı ile yapılan sistemli ve bilimsel çalışmalara **İş Sağlığı ve Güvenliği** diyoruz.

İş Sağlığı ve güvenliği konusunda Devlet, İşçi, İşveren kesiminin birbirinden farklı ancak birbirini tamamlayan görevleri vardır.

Devlet: Mevzuat Yapma, Teşkilatlanma, Denetim, Yaptırım Uygulama

İşveren: Önlem alma

İşçi: Alınan önlemlere uyma

İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatımız

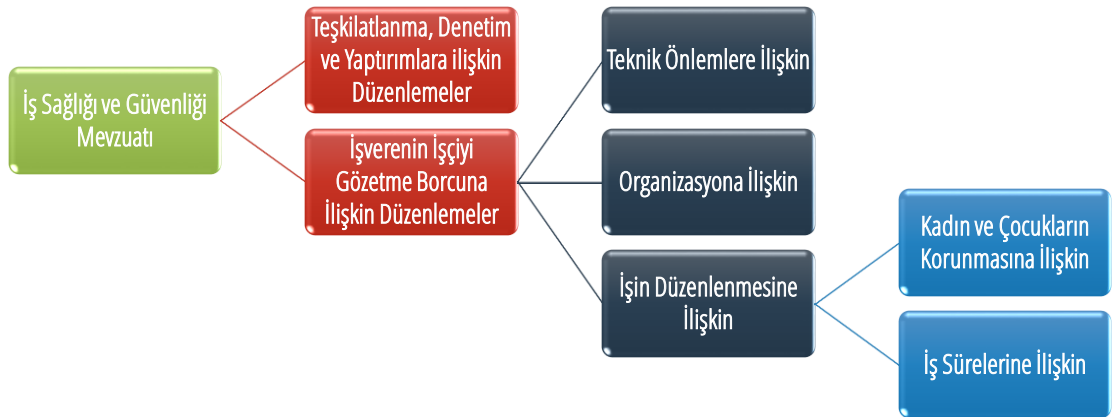
İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatımız

Devletin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin yükümlülüğü **anayasadan** kaynaklanmaktadır.

1982 sayılı anayasada iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin konular aşağıdaki maddelerde hükme bağlanmıştır:

- Madde 2: Sosyal hukuk devleti
- Madde 5: Kişinin temel hak ve hürriyeti
- Madde 17: Yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı
- Madde 50: Yaş, cinsiyet ve güce göre özel korunma
- Madde 56: herkesin sağlıklı ve dengeli bir çerçevede yaşama hakkı
- Madde 60: Sosyal güvenlik

İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatımız

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde

1-2

- Kamu ve özel sektör gözetmeksizin tüm çalışanlar kanun kapsamına alındı.

Kapsam:

- Sayı sınırı olmaksızın,
- Memur, işçi, işveren, çırak, stajyer tüm çalışanlar,
- Kamu ve özel sektöre ait bütün işler ve işyerleri,
- Tarım vb. dahil tüm işkolları

İstisna:

- TSK, emniyet, afet müdahale ekipleri, ev hizmetleri, kendi nam ve hesabına tek başına çalışanlar

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde

3

- Tanımlar.

Çalışan temsilcisi: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmaları izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışanı

Destek elemanı: Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişiyi

Genç çalışan: Onbeş yaşını bitirmiş ancak onsekiz yaşını doldurmamış çalışanı

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
4-5

- İşverenin Genel Yükümlülükleri.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
4-5

- İşverenin Genel Yükümlülükleri.

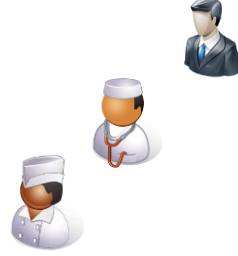

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
6

- Bütün işyerlerinde iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi gibi profesyonellerin görev yapması sağlanacak.

- İş Güvenliği Uzmanı
- İşyeri Hekimi
- Diğer Sağlık Personeli

Not: Bu madde Kamu kurumları için 1 Temmuz 2016 da yürürlüğe girmiştir.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
7

- İş sağlığı güvenliği hizmetlerinin desteklenmesi

- Kamu kurum ve kuruluşları hariç **ondan az** çalışanı bulunanlardan, **çok tehlikeli** ve **tehlikeli sınıfta** yer alan işyerleri faydalanabilir. Ancak, Bakanlar Kurulu, **ondan az** çalışanı bulunanlardan az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinin de faydalanmasına karar verebilir.
- Giderler, iş kazası ve meslek hastalığı bakımından kısa vadeli sigorta kolları için toplanan primlerden kaynak aktarılmak suretiyle, **Sosyal Güvenlik Kurumu** tarafından finanse edilir.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
8

• İş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı görevlendirilme şartları ve sorumlulukları

- İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının hak ve yetkileri, görevlerini yerine getirmeleri nedeniyle kısıtlanamaz. Bu kişiler, görevlerini mesleğin gerektirdiği etik ilkeler ve mesleki bağımsızlık içerisinde yürütür.
- İşyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları; görevlendirildikleri işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili alınması gereken tedbirleri işverene yazılı olarak bildirir; bildirilen hususlardan hayati tehlike arz edenlerin işveren tarafından yerine getirilmemesi hlinde, bu hususu Bakanlığın yetkili birimine bildirir.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
8

• İş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı görevlendirilme şartları ve sorumlulukları

- Hizmet sunan kuruluşlar ile işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanları, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesindeki ihmallerinden dolayı, hizmet sundukları işverene karşı sorumludur.
- Çalışanın lm veya maluliyetiyle sonuçlanacak şekilde vücut bütünlüğünün bozulmasına neden olan iş kazası veya meslek hastalığının meydana gelmesinde ihmali tespit edilen işyeri hekimi veya iş güvenliği uzmanının yetki belgesi askıya alınır.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
9

- İş yeri tehlike sınıflarının belirlenmesi

A Sınıfı Uzman

- Çok Tehlikeli

B Sınıfı Uzman

- Tehlikeli

C Sınıfı Uzman

- Az Tehlikeli

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
10

- Risk Değerlendirilmesi, Kontrol Ölçüm ve Araştırma

İşveren, iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür. Risk değerlendirmesi yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

- a) Belirli risklerden etkilenecek çalışanların durumu.
- b) Kullanılacak iş ekipmanı ile kimyasal madde ve müstahzarların seçimi.
- c) İşyerinin tertip ve düzeni.
- ç) Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
11

- Acil Durum planları, yangınla mücadele ve ilkyardım çalışmalarının yapılması

- Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek acil durumları önceden değerlendirerek, çalışanları ve çalışma çevresini etkilemesi mümkün ve muhtemel acil durumları belirler ve bunların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
12

- Tahliye planının hazırlanması

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
13

• Çalışmaktan kaçınma hakkı

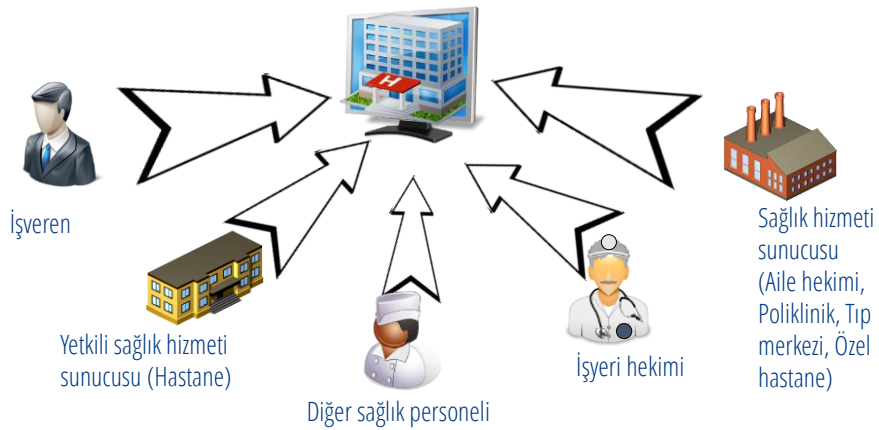
- Çalışan ciddi veya ciddiye yakın tehlike ile karşı karşıya kaldığında çalışmaktan kaçınma hakkını kullanabilir.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
14

• İş kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirimlerinin yapılması

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
15

• Sağlık Gözetimi

Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar. Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:

- 1) İşe girişlerinde.
- 2) İş değişikliğinde.
- 3) İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hlinde.
- 4) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
16-17

• alışanların bilgilendirilmesi ve eğitimi

- İşveren tüm çalışanlarını, iş sağlığı ve güvenliği ile çalışma hayatına dair hak ve sorumlulukları hakkında bilgilendirir
- İşveren, alışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hlinde veya yeni teknoloji uygulanması hlinde verilir. (Md. 17)

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
18

- Çalışanların görüşlerinin alınması ve katılımın sağlanması

- İşveren çalışanların işyerindeki iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine aktif katılım sağlayacak

- Eğitim
- Görüşlerin alınması
- Katılımlarının sağlanması
- Temsil edilme

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
19

- Çalışanların yükümlülükleri

Madde
20

- Çalışan temsilcilerinin belirlenmesi

- İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **bir**.
- Ellibir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **iki**.
- Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **üç**.
- Beşyüzbir ile bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **dört**.
- Binbir ile ikibin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde **beş**.
- İkibinbir ve üzeri çalışanı bulunan işyerlerinde **altı**.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde 22

• İş Sağlığı güvenliği kurulunun oluşturulması

- Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu altı aydan fazla suren işlerin yapıldığı tüm işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulacak
- İşverenin yükümlülükleri:
  - Kurul kararlarının uygulanması,
  - Aynı alışma alanındaki diğer işverenlerin bilgilendirilmesi,
  - Alt işverenin katılacağı kurulun koordine edilmesi.

6331 Sayılı İş sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde 23

• İş Sağlığı güvenliğinin koordinasyonu

- Birden fazla işverenin olduğu yerlerde, iş sağlığı ve güvenliği konusunda koordinasyon sağlanacak
- Aynı alışma alanını paylaşan işyerlerinde işverenler tarafından
- Birden fazla işyerinin bulunduğu iş merkezleri, iş hanları, sanayi bölgeleri veya siteleri gibi yerlerde, yönetim tarafından sağlanır.

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Getirdikleri

Madde
25

• İşin durdurulması

- İşyerindeki bina ve eklentilerde, çalışma yöntem ve şekillerinde veya iş ekipmanlarında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan bir husus tespit edildiğinde; bu tehlike giderilinceye kadar, hayati tehlikenin niteliği ve bu tehlikeden doğabilecek riskin etkileyebileceği alan ile çalışanlar dikkate alınarak, işyerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulur.
- Ayrıca çok tehlikeli sınıfta yer alan maden, metal ve yapı işleri ile tehlikeli kimyasallarla çalışılan işlerin yapıldığı veya büyük endüstriyel kazaların olabileceği işyerlerinde, risk değerlendirmesi yapılmamış olması durumunda iş durdurulur.

Madde
26

• Caydırıcı para cezaları

1.000 TL

- Acil durum eylem planları, yangınla mücadele, ilk yardım ve tahliye (Her yükümlülük için ve her ay) (Madde 11 ve 12)
- Çalışanların bilgilendirilmesi ve mesleki eğitimleri gibi konulardaki eksiklikler (Her çalışan için) (Madde 16, Madde 17/1,7)

1.500 TL

- İşyeri hekiminin ve iş güvenliği uzmanının mesleki bağımsızlıklarını engellemek (Her ihlal için ayrı ayrı) (Madde 8/1,6)

2.000 TL

- İş kazası veya meslek hastalığını bildirmemek (Madde 14/2)
- İşverenin genel yükümlülüğü – Mevcut durumun iyileştirilmesi ve uygunsuzlukların giderilmesi konularındaki ihmaller (Her yükümlülük için ayrı ayrı) (Madde 4/1/a-b); İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturmamak (Her ayrıklık için ayrı ayrı) (Madde 22)

2.500 TL

- İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri - Diğer sağlık personeli çalıştırmamak (Her ay) (Madde 6/1/a)

3.000 TL

- Risk değerlendirmesi yapmamak/yaptırmamak (Devamında her ay 4.500 TL) (Madde 10/1)

Madde
26

• Caydırıcı para cezaları

5.000 TL

- İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri - İş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı çalıştırmamak (Her biri için ve her ay) (Madde 6/1/a)
- Toplu işyerlerinde yönetimin koordinasyonu sağlamaması (Madde 23/2)

10.000 TL

- İşin durdurulmasından sonra durdurma şartlarını düzeltmeden işe devam etmek (Madde 25)

50.000 TL

- Büyük kaza önleme politika belgesi veya güvenlik raporu hazırlamamak (Madde 29)

80.000 TL

- Güvenlik raporunun Bakanlıktan onayını almadan işyerini faaliyete geçirmek, işletilmesine izin verilmeyen işyerini açmak ve durdurulan işyerinde faaliyete devam etmek (Madde 29)

Yararlanılan Kaynaklar

30

<http://www.mevzuat.gov.tr/>

<http://www.csgb.gov.tr/csgbPortal/csgb.portal>

<http://www.csgb.gov.tr/csgbPortal/itkb.portal>

<http://www.csgb.gov.tr/csgbPortal/isggm.portal>

<http://www.isgum.gov.tr/>

<http://www.casgem.gov.tr/>

Teşekkürler

Öğr. Gör. Mehmet Ali ZENGİN

 İş Sağlığı ve Güvenliği

 İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı İle İlgili Bilgiler

 Ünite 1